

טיוטת נוסח לדין ביום 26/12/2017

תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות פרטנית לתלמיד

ולהורה), התשע"ה - 2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 19לג ו- 19לד לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998¹ (להלן - החוק), לאחר התייעצות עם מרכז השלטון המקומי, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות וארגונים העוסקים בקידום זכויות אנשים עם מוגבלות, בהסכמת שר האוצר לפי סעיף 19סז לחוק, ובאישור וועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה –

"בעל מוסד חינוך" – במוסד חינוך רשמי – רשות החינוך המקומית, במוסד חינוך שחל עליו חוק הפיקוח – הגוף בעל הרשיון מהמנהל הכללי של משרד החינוך להפעלת מוסד החינוך לפי חוק הפיקוח – במוסד חינוך רשמי – רשות החינוך המקומית ולעניין המדינה – בתי הספר המפורטים בהודעה על הרשאה להתחייב על פי סעיף 6(ב) של חוק נכסי המדינה, התשי"א - 1951; במוסד חינוך שחל עליו חוק הפיקוח – הגוף בעל הרשיון מהמנהל הכללי של משרד החינוך להפעלת מוסד החינוך לפי חוק הפיקוח וגוף שקיבל פטור מתחולת חוק הפיקוח בהתאם להוראות תקנות פיקוח על בתי ספר (עקרונות למתן פטורים), תש"ל – 1970;

"הורה" – לרבות אפוטרופוס;

"המנהל" – מנהל מחלקת החינוך ברשות החינוך המקומית הנוגעת לעניין, או נציגו;

"הממונה" – מי שהשר מינה מבין עובדי משרדו, לממונה על יישומן של תקנות אלה;

"חוק הפיקוח" – חוק הפיקוח על בתי ספר התשכ"ט – 1969²;

"חוק חינוך מיוחד" – חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח - 1988³;

"חייט שירות" – כלב אשר אולף באופן פרטני לסייע לאדם עם מוגבלות, לרבות כלב נחיה, כהגדרתו בחוק איסור הפליית עיוורים המלווים בכלבי נחיה, התשנ"ג – 1993, או כלב אשר אולף לפעולות סיוע יומיומיות פשוטות או חיה אחרת שהורה עליה המנהל הכללי של משרד החינוך בנהלי המשרד;

חינוך חובה" – כהגדרתו בסעיף 1 לחוק לימוד חובה, התש"ט - 1949⁴;

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 152

² ס"ח התשכ"ט, עמ' 180

³ ס"ח התשמ"ח, עמ' 114.

"**יחידת אכסון**" ו"**יחידת אכסון מיוחדת**" – כהגדרתם בפרט 8.180 של התוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל-1970⁵;

"**מוסד חינוך**" – כהגדרתו בסעיף 19 לחוק, ובכלל זה גן ילדים כהגדרתו בסעיף 19 לד(א) לחוק;

"**מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה**" – כמשמעותו בסעיף 19 מא לחוק;

"**מורשה לנגישות השירות**" – כמשמעותו בסעיף 19 מא לחוק;

"**מפקח**", "**מנהל מוסד**" – כהגדרתם בתקנות חינוך ממלכתי (סדרי הפיקוח), התשי"ז – 1956⁶;

"**מרכז טיפולי**" – מרכז שמשדר החינוך מפקח עליו ומתקצב אותו ובו אנשי מקצוע מומחים בנושא **לקוינות מוגבלות בשמיעה וחיירשות** בקרב תלמידים;

"**מתי"א**" – מרכז תמיכה ישובי אזורי שמשדר החינוך מפקח עליו ומתקצב אותו, ובו אנשי מקצוע מומחים בנושא **לקוינות מוגבלות** שונות של תלמידים, **לרבות לקוינות ראייה ועיוורון**;

"**ס"מ**" – סנטימטרים;

"**מרפא בעיסוק**", "**פיזיותרפיסט**", "**קלינאי תקשורת**" – כמשמעותו בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008⁷;

"**פישוט לשוני**" – כהגדרתו בתקנות נגישות השירות;

"**פסיכולוג**" – כהגדרתו בחוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977⁸;

"**רופא**" – רופא מורשה כמשמעותו בפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976⁹;

"**רושם**", – כהגדרתו בתקנות הרישום;

"**רשם**" – כמשמעותו בתקנה 3 לתקנות הרישום;

"**שירותי חינוך**" – פעילות שמוסד החינוך מבצע או מארגן ומשדר החינוך או הבעלים של מוסד החינוך מתקצב או שהיא ממומנת באמצעות תשלומי הורים המותרים לגבייה לפי דין;

"**ת"י**" – תקן ישראלי כמשמעותו בחוק התקנים, התשי"ג – 1953¹⁰;

"**ת"י 1918**" – התקן הישראלי לעניין נגישות הסביבה הבנויה שמפרסם מכון התקנים¹¹;

כנוסחו מעת לעת;

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 287

⁵ ק"ת תשל"ל עמ' 1841.

⁶ ק"ת התשי"ז, עמ' 116

⁷ ס"ח התשס"ח, עמ' 720

⁸ ס"ח התשל"ז, עמ' 158.

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594.

¹⁰ ס"ח התשי"ג, עמ' 30

¹¹ י"פ התשס"ז, עמ' 8

"תכנית" – החלטת הממונה לפי תקנה 6 ונימוקיה יחד עם הבקשה שהוגשה לפי תקנה 4 והמסמכים שצורפו אליה לפי תקנה 5 ;
 "תכנית טכנית" – תכנית ללא המסמכים הרפואיים שצורפו אליה ;
 "תקנות הרישום" - תקנות לימוד-חובה וחינוך ממלכתי (רישום), התשי"ט- 1959.¹²

חובת נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה

2. (א) בעל מוסד חינוך יבצע התאמות נגישות במוסד החינוך שבו לומד, או עתיד ללמוד תלמיד, לצורך הנגשת שירותי החינוך שנותן מוסד לתלמיד עם מוגבלות, כמפורט בתקנות אלה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) שירותי חינוך המסופקים ישירות על ידי משרד החינוך יונגשו על ידו ובכלל זה מבחני בגרות, מבחנים ארציים וחומרי למידה שזכויות היוצרים עליהן של משרד החינוך; שירותי חינוך שאינם מסופקים ישירות על ידי משרד החינוך יונגשו על ידי בעל מוסד החינוך בהתאם לכללי הנגשה אחידים שיקבע **המנהל הכללי של משרד החינוך**; ההנגשה תינתן לכל המאוחר עד תחילת שנת הלימודים ולא יאוחר מ-30 ימים במהלך שנת הלימודים, והכל בהתאם לסוג ההתאמה הנדרשת ובכפוף לתקנות _____ תקנת משנה (א) תחול, בשינויים המחויבים, על הורה של תלמיד, שהוא אדם עם מוגבלות.

(ב1) תקנת משנה (א) תחול, בשינויים המחויבים, גם על הורה עם מוגבלות שהוא הורה לתלמיד.

(ג) ההנגשה לתלמיד או הורה תבוצע לפי העקרונות הבאים :

(1) תוך שמירה על כבודו ופרטיותו של תלמיד או הורה, ומתוך יחס אדיב ומכובד המאפשר קבלת השירות בעצמאות, בבטיחות ובאופן שוויוני ;

(2) כחלק בלתי נפרד מן השירותים הניתנים והמיועדים לכל ציבור התלמידים או לכל ציבור ההורים ולא בנפרד מהם, וזאת בכפוף לתקנות אלה למעט :

(א) אם ההפרדה נחוצה למתן השירות באותה ה רמה שבה הוא ניתן לכלל הציבור ;

(ב) אם מתן השירות באופן האמור בפסקה זו, יפגע באופן מהותי באופי הפעילות החינוכית, ובלבד שנמצאו חלופות חינוכיות לאותה פעילות, והכל בכפוף לתקנה 12. אם לא ניתן באופן סביר לתת את השירות הכללי.

¹² ק"ת התשי"ט, עמ' 1160

(3) במקרה שלא ניתן לבצע את ההנגשה-התאמות הנגישות לפי פסקה (2), יינתן השירות באופן נפרד או שונה, אך באותו מועד, ובלבד שיקיים את הקבוע בפסקה (1).

(ד) בעל מוסד חינוך או אדם אחר לא יטיל תשלום על אדם עם מוגבלות בשל בקשה ובשל ביצוע התאמות נגישות הנחוצות לשם הנגשת השירות בעבורו לפי תקנות אלה.
(ה) בעל מוסד חינוך יקבע נהלים לעניין מקרי חירום והוא רשאי לפעול לפי נהלים שיקבע לעניין זה משרד החינוך.

הודעת רשות מקומית על זכאות להתאמות נגישות פרטניות לתלמיד או להורה שהוא אדם עם מוגבלות

3. (א) המנהל יודיע לרושם על זכותו שיבוצעו התאמות נגישות לתלמיד או להורה שהוא אדם עם מוגבלות; הודעה כאמור תימסר יחד עם ההודעה על מועדי הרישום ברשות המקומית, הנשלחת למענו של הרושם, בהגיע התלמיד לגיל לימוד חובה, או בהירשמו לראשונה למוסד חינוך; נודע לבעל המוסד החינוכי על תלמיד הזקוק להנגשה, יודיע להורי התלמיד על זכותם להגיש בקשה; רשות המבצעת רישום באינטרנט לפי הפרק השמיני 1 של תקנות הרישום תמסור הודעה כאמור באמצעות אתר האינטרנט שבו נערך הרישום.

(א) המנהל יפעל על מנת ליידע הורים של תלמידים עם מוגבלות על זכותם לבצע רישום מוקדם, ובכלל זה אתר אינטרנט של רשות מקומית, ככל שישנו, יכלול פרסום קבוע על הזכות לביצוע רישום מוקדם. וכן תכלול הרשות המקומית בכל פרסום על רישום הודעה על הזכות לביצוע רישום מוקדם. עובדי הרשות המקומית יעברו הדרכה בהתאם לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013.

(ב) רשות מקומית תפרסם באתר האינטרנט שלה חוברת מידע, שתוכן על ידי משרד החינוך אשר-ושיתכלול הסבר על הזכאות להנגשה של מוסדות חינוך לפי סוגי ההנגשה המפורטים בתוספות השלישית עד השישית, ותאור של סוגי ההנגשה האפשריים לגבי מוגבלויות שונות של הורים ותלמידים; החוברת באתר האינטרנט תוגש לאנשים עם מוגבלות לפי תקנה 29(ד) לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג - 2013 בעלי מוגבלויות שונות, בעלי לקויות חושיות ובעלי לקויות קוגניטיביות לפי תקנה 29(ד)(3) לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות

~~נגישות לשירות), התשע"ג - 2013¹³;~~ החוברת תהיה זמינה גם בפורמט מודפס ומונגש במשרדי הרשות המקומית.

(ג) אם במעבר בין שלבי חינוך יש לתלמיד עם מוגבלות אפשרות רישום יחידה, תבצע הרשות המקומית את ההגשה של שלב החינוך הבא מבעוד מועד ומבלי להמתין למועד הרישום לשלב החינוך הבא, זאת בכפוף לאישור מראש של משרד החינוך.

טופס בקשה להתאמות נגישות פרטנית לתלמיד או להורה שהוא אדם עם מוגבלות

4. (א) תלמיד, הורה או רושם ימלא את טופס הבקשה ערוך לפי הנוסח שבתוספת הראשונה (להלן- טופס הבקשה) ויצרף אליו מסמכים רפואיים ואחרים המעידים על המוגבלות ועל הצרכים הנובעים מהמוגבלות אופי המגבלות של מי שמתבקשת עבורו ההגשה, הנוגעות לתפקודו במוסד החינוך, והתומכים בבקשה; טופס כאמור יוגש בהתאם לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג - 2013 .:

(ב) טופס הבקשה יוגש לבעלות בעת רישום התלמיד למוסד החינוך לפי תקנות הרישום; תלמיד שכבר לומד במערכת החינוך רשאי להגיש בקשה בכל עת.

(ג) הבעלות תעביר עותק של טופס הבקשה למנהל מוסד החינוך

(ב) יש להגיש את הבקשה, במעמד רישום התלמיד למוסד החינוך לפי תקנות הרישום; אם התלמיד כבר לומד במערכת החינוך ניתן להגיש טופס בקשה כאמור, בכל עת.

(ג) ראה מנהל שחסרים מסמכים לצורך קבלת החלטה, יודיע לרושם בתוך 7 ימים על הצורך בהשלמת מידע תוך פירוט המסמכים הנדרשים והגורמים מהם יש לקבל מסמכים אלה; כן רשאי יודיע המנהל להציע לרושם על האפשרות כי הרושם יסכים לכך שהמנהל יאסוף את המסמכים האמורים מהגורמים שיפרט בהודעתו; הודעה והסכמה כאמור ינתנו בטופס הערוך לפי הנוסח שבתוספת השנייה.

טיפול בבקשת נגישות על ידי המנהל

5. (א) הבעלות תגבש את המלצותיה לעניין הבקשה תוך 60 ימים לעניין התאמות נגישות הדורשות היתר בניה ותוך 30 ימים לעניין התאמות אחרות, החלטת המנהל תהיה מנומקת. המנהל יגבש את המלצותיו לעניין הבקשה.

(ב) בעל מוסד חינוך יספק את התאמת הנגישות עם תחילת שנת הלימודים או בעת הצורך והכל בתוך פרק זמן סביר.

¹³ ק"ת התשע"ג עמ' 968

(1ב) הבעלות תבצע מיידית את התאמות הנגישות שניתן לבצע באמצעים הקיימים במוסד

החינוך:

(ג) אם ביקש בעל מוסד החינוך מבקש-שמשרד החינוך ישתתף בעלויות ההנגשה, יעביר תעביר הבעלות המנהל את הבקשה לאישור הממונה, ויצרף את המסמכים המפורטים בתקנת משנה (ד) תוך 60 ימים מן המועד שבו הגיש הרושם את הבקשה לעניין התאמות נגישות הדורשות היתר בניה ותוך 30 ימים לעניין התאמות אחרות.

(1ג) האחריות לפנות המנהל יפנה לבעלי מקצוע המפורטים רלוונטיים בתקנה זו לקבלת המלצות, תכניות או מסמכים אחרים הדרושים לבקשה לצורך צירופם לבקשה מוטלת על המנהל.

(ד) המנהל יצרף אלה המסמכים שיצרף המנהל לטופס הבקשה שהוא מעביר לממונה מסמכים אלה, לפי החלטת הממונה ולפי הצורך:

(1) מסמכים רפואיים או אחרים, המעידים על מצבו הרפואי של המבקש ועל סוגי התאמות הנגישות הנדרשות; לעניין זה רשאי מורשה לנגישות השירות לפנות לגורמי מקצוע לא רפואיים בנוגע למסמכים לא רפואיים רלוונטיים לבקשה המסמכים הרפואיים או האחרים, המעידים על המוגבלות, ועל הנחיצות בהנגשה המבוקשת;

(2) אם המבקש לקוי שמיעה הוא אדם עם מוגבלות בשמיעה, תצורף לבקשה חוות דעת של מורשה נגישות השרות ושל קלינאי תקשורת, אם קלינאי התקשורת אינו עובד של משרד החינוך או של המרכז הטיפולי, תועבר תצורף לבקשה גם עמדה של המרכז הטיפולי, ובמידת הצורך והאפשר גם חוות דעת של מי שהוא בעל ניסיון בשפת הסימנים, (לאחר הדיון, בועז ביקש לשנות מבעל ניסיון לדובר);

(3) אם המבקש הוא אדם עם מוגבלות בראייה לקוי ראייה, תצורף לבקשה חוות דעת של מורשה נגישות השירות, מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה אם נדרשת התאמה המחייבת שינוי מבנים תשתיות וסביבה או התקנת מתקני הרמה, ושל מומחה למוגבלות ראייה במתייגא ורשאי המומחה למוגבלות ראייה במתייגא לפנות לפי שיקול דעתו ולפי צורך לגורמים מקצועיים נוספים, המבנה ושל מומחה ללקות ראייה במתייגא;

(3א) אם המבקש הוא תלמיד עם מוגבלות אחרת, ניתן לצרף לבקשה חוות דעת אחרות שתומכות בבקשה להתאמות נגישות לפי תקנה זו.

(4) אם המבקש הוא תלמיד עם מוגבלות הלומד מדובר בתלמיד בעל צרכים מיוחדים הלומד במסגרת במוסד לחינוך מיוחד, או תלמיד בעל צרכים מיוחדים עם מוגבלות המשולב במוסד חינוך רגיל כהגדרתו בפרק 1ד לחוק חינוך מיוחד – יפרט מנהל המוסד החינוכי שבו התלמיד לומד את הסיוע שהתלמיד מקבל ממוסד החינוך, סוגי הסיוע והיקפו;

(5) הצעה לתכנית של התאמות נגישות במבנה בתשתיות או בסביבה, ככל שנדרש,

תכלול: פיזית שתכלול:-

(א) תכנית של התאמות נגישות הנדרשות לפי המלצת מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה, או מורשה לנגישות השירות, לפי העניין, או שניהם וכן גורמי מקצוע רלוונטיים ;

(ב) תיאור טכני של הפתרונות המוצעים בצירוף מפרטים, תכניות וחתכים ;

(ג) תיק טכני, שיוכן בידי אדריכל רשוי או מהנדס רשוי, ובו מסמכים כמפורט להלן, תוך ציון המצב הקיים והמצב המוצע בכל עניין :

(1) תשריט המגרש שעליו נמצא מוסד החינוך בקנה מידה

1: 250, שסומנו בו המפלסים, נתיבי הגישה מהרחוב עד

הכניסות למבנים, לרבות כיוון ההגעה של התלמיד למוסד

החינוך ;

(2) צילומים דיגיטליים של המבנה ;

(3) תכניות כל קומות המבנים בקנה מידה 1: 100 או 1: 200, עם

סימון מפלסים וחתכים הנוגעים לעניין ;

(6) אומדן עלויות מפורט של ההנגשה הנדרשת, לרבות עלות תכנון ההתאמה, הכנת מפרטים וביצוע תכניות הנגשה ;

(7) לוח זמנים מוצע לביצוע שיבטיח את השלמת ביצוע ההתאמות עד לתחילת שנת הלימודים, למעט בעבודות המחייבות היתר בניה חדש שאז יש לקבוע לוח זמנים של 18 חודשים לכל היותר מיום הרישום או הרישום המוקדם ; לוח הזמנים יכול אבני דרך לביצוע ההנגשה ובכלל זה מועד הוצאת ההיתר, מועד תחילת העבודות ומועד לסיום עבודות כשהתאמות הנגישות מוכנות לשימוש בציודים קונסטרוקטיביים.

הכרעת הממונה במקרה של מחלוקת**5.א.**

בלי לגרוע מהוראות תקנה 6, היתה מחלוקת בין המבקש לבין המנהל לעניין התאמות הנגישות, רשאי המבקש להביאה להכרעת הממונה, ורשאי המבקש להביא את טיעונו

בכתב.**החלטת הממונה**

6. (א) הממונה רשאי להחליט על דחיית הבקשה, או קבלתה, באופן מלא או חלקי, וכן בתנאים, שינויים וסייגים.

(ב) הממונה יבחן את לוח הזמנים בבקשה וידרוש לתקן את הבקשה אם לוח הזמנים אינו סביר ולא תואם את הדרישות בחוק.

(ג) החלטת הממונה תינתן, בכתב ובצירוף נימוקים, בתוך 40 ימים מיום שהוגשה לו הבקשה, והיא תימסר למנהל מיד לאחר נתינתה בצירוף התכנית הטכנית או אם החליט על דחיית הבקשה בצרף מכלול המסמכים שצורפו לבקשה.

(ד) המנהל ישלח הודעה על ההחלטה לאשר תכנית, תוך 7 ימים לאחר שנודעה לו, לתלמיד, להורה, לרושם אם אינו ההורה, בצרף התכנית ולמוסד החינוך, לבעל המוסד, למהנדס הרשות ולגזבר הרשות בצרף התכנית הטכנית; אם הוחלט על דחיית הבקשה תשלח הודעה על כך יחד עם ההחלטה, העתק הבקשה ומכלול המסמכים שצורפו אליה לתלמיד, להורה ולרושם אם אינו ההורה.

(ה) **כאשר אין צורך בהיתר בניה,** על בעל מוסד החינוך להתחיל בביצוע התאמות הנגישות, או לרכוש את העזרים הדרושים לתלמיד, לפי החלטת הממונה, בסמוך לאחר שנודע לו עליה, ולסיים את הביצוע לפי לוח זמנים שנקבע בתכנית, וטרם כניסת התלמיד ללימודים במוסד החינוך. **כאשר הבקשה מחייבת היתר בניה, ייקבע לוח זמנים של 10**

חודשים לכל היותר כאשר יש כבר היתר בניה או כאשר התאמת הנגישות תבוצע בבניין המרכזי, ולוח זמנים של 18 חודשים לכל היותר כאשר אין היתר בניה, או כאשר יש צורך בהוצאת היתר בניה חדש; הממונה רשאי לקצר לפי שיקול דעתו או להאריך, בנסיבות מיוחדות, את לוח הזמנים עד חצי שנה; למעט בבקשות המחייבות היתר בניה שאז יש לקבוע לוח זמנים של 18 חודשים לכל היותר, והכל למעט עיכוב הנובע מנסיבות שאינן בשליטת בעל המוסד ובעל המוסד דיווח עליהם לנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות. (צריך לחזור עם תשובה לעניין רמפה נידת)

(ו) החלטת הממונה תהיה תקפה להורה או לתלמיד כל עוד התלמיד לומד במוסד חינוך, ולא יהיה צורך להגישה כל פעם מחדש.

שמירה של התאמות נגישות

7. (א) האחראי להתאמות לפי תקנה 2 יהיה אחראי לכך כי התאמות הנגישות יהיו תקינות וזמינות לאדם עם מוגבלות לפי תקנות אלה בכל שעות מתן השירות זולת אם מתקיימות הפסקות בשימוש עקב תקלות טבעיות, או לצורך ביצוע עבודות תחזוקה או לצורך שיפוץ ובלבד שהבטיח נגישות חלופית סבירה למקום ולשירות ככל הניתן ובהתאם לתנאי המקום והשירות; לצורך התגברות על הפרש גובה לצורך נגישות חלופית כבש נגיש יהיה בהתאם לקבוע בתקנה 11(ג) בתקנות נגישות בניין קיים. בעל מוסד חינוך יבטיח את אחזקתם התקינה של התאמות הנגישות שבוצעו לפי תקנות אלה, ויבטיח כי תהיינה תקינות וזמינות בכל עת שמוסד החינוך פועל ופתוח לציבור ובכל זמן שניתנים בו שירותי חינוך.

(ב) לא יפגע אדם בהתאמות נגישות, לא יגרע מהן, ולא יסב את השימוש בהן למטרות אחרות, בין באופן חלקי ובין באופן מלא, אלא במהלך תקופת שיפוץ או תיקון של התאמות הנגישות, ובלבד שהבטיח התאמת נגישות חלופית.

מעלית

8. התקנת מעלית תהיה לפי הוראות ת"י 2481¹⁴, חלק 70 – מעליות: דרישות בטיחות לבנייה ולהתקנה – התאמות מיוחדות לנגישות אנשים, לרבות אנשים בעלי מגבלות ות"י 1918¹⁵, חלקים 3.1 – 3.2 נגישות הסביבה הבנויה: פנים הבניין- דרישות בסיסיות (להלן- ת"י 1918, חלק 3.1 ות"י 1918, חלק 3.2, לפי העניין), לפי חלק 4 לתקן 1918 (בסעיף העוסק בתקשורת במעליות 2.10) ולפי התכנית.

תא שירותים

9. התקנת תא שירותים נגיש במוסד חינוך לפי סעיף 19 לד(ב) (2) לחוק תהיה לפי הוראות ת"י 1918, חלקים 3.1 - 3.2, ולפי התכנית; לפי הצורך יותקן תא מטיפוס 2 (18.7.17).

הנגשת הכניסה למוסד החינוך ודרכי גישה

10. הנגשת הכניסה למוסד חינוך, דרך נגישה מהכניסה לבניין המרכזי, בין הבניין למבנים, לרבות חדרי ספח והספרייה ודרכי הגישה לחצר ומתקניה ולאולם הספורט, לרבות כבשים, תהיה לפי הוראות ת"י 1918, חלק 2: נגישות הסביבה הבנויה- הסביבה שמחוץ לבניין, ולפי התכנית. ינתן מענה מיגוני בהתאם לדרישות הג"א כפי שמתעדכנות מעת לעת (18.7.17 לא שייך לתקנה זו ושולב בהמשך הדיונים או בשלב עריכת התקנות).

הנגשת פנימיות

¹⁴ י"פ התשס"ד, עמ' 3757

¹⁵ י"פ התשס"ז, עמ' 8

11 (א) הנגשה של יחידת אכסון בפנימיות המנהל לחינוך התיישבותי ובפנימיות בביקוח של המנהל לחינוך התיישבותי משרד החינוך תהיה לפי צרכיו של התלמיד עם המוגבלות המשתמש ביחידת האכסון ולפי התוספת השלישית, ולפי צרכיו של ההורה עם מוגבלות המבקר בפנימייה.

(ב) דרכי הגישה בין מבני הפנימייה ובית הספר ובין מבני הפנימייה לבין המיתקנים השונים בפנימייה, ובכלל זה מיתקני משק חקלאי בפנימייה, יונגשו בהתאם להוראות ת"י 1918, חלק 2: נגישות הסביבה הבנויה- הסביבה שמחוץ לבניין, ולפי התכנית.

(ד) †

(ג) נוסף על האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), יבוצעו התאמות נגישות לתלמיד יש להנגיש לתלמיד את כל מיתקני הפנימייה ובכלל זה חדר אוכל, חדרים שבהם מבוצעות פעילויות פנאי ופעולות חברתיות, כגון אולמות, חדר כושר ובריכה. יש להנגיש לתלמידים את מיתקני החצר של הפנימייה ובכלל זה מיתקנים ושטחים חקלאיים, כגון חממות, סדנאות לפעילות חקלאית, מטעים ושדות וכן מיתקנים לפעילות ימית כגון מעגנים, סככות וסדנאות, והכל כדי כך שתלמיד עם מוגבלות יוכל להגיע אליהם ולקחת חלק בפעילות הנערכת בהם.

(ה) מחוצה מורשה נגישות שיהיה המכין תכנית הנגשה לתלמיד בפנימייה, יוכל להסתמך על הפרטים המפורטים בתוספת הרביעית, החמישית והשישית לגבי תכנית הנגשה עבור תלמיד לקוי עם מוגבלות שמיעה, או תלמיד עם מוגבלות לקוי ראייה, או תלמיד עם לקות מוגבלות אחרת.

(ו) מפעיל הפנימייה ינגיש פעילות חינוכית וכל פעילות פנאי בתוך מתחם הפנימייה בהתאם לצרכי התלמיד.

(ז) הבעלות תבטיח כי פעילות חינוכית מחוץ למבנה הפנימייה תהיה נגישה בהתאם לצרכי התלמיד. על אף האמור בפעילות מהסוגים הבאים- טיולים, פעילות ספורט ופעילות אתגרית, תינתן עדיפות לפעילות כללית נגישה ואולם ניתן במקרים מיוחדים לקיים פעילות נפרדת ובלבד שהובטח קיומה של חלופה נגישה הולמת הפתוחה לכלל התלמידים, שישתתפו בה תלמידים עם מוגבלות ותלמידים ללא מוגבלות.

הנגשה של פעילות במוסד החינוך ומחוצה לו תוך כיתות הלימוד

12. (א) בעל מוסד חינוך יבצע את ההתאמות הדרושות לצורך הבטחת יכולתו של תלמיד עם מוגבלות להשתתף בכל הפעילויות הנערכות במוסד החינוך, לרבות תוך כיתות לימוד, בחדר ספח ובספרייה, ובכלל זה הבטחת קיומם של מעברים מתאימים לתלמיד המתנייד בכיסא גלגלים ומעברים ללא מכשולים מתאימים לתלמיד עם מוגבלות ראייה לקוי ראייה או עיוור.

(ב) בעל מוסד חינוך יבטיח כי פעילות חינוכית מחוץ לבית הספר תהיה נגישה בהתאם לצרכי התלמידים. על אף האמור בפעילות מהסוגים הבאים- טיולים, פעילות ספורט ופעילות אתגרית, תינתן עדיפות לפעילות כללית נגישה ואולם ניתן במקרים מיוחדים לקיים פעילות נפרדת ובלבד שהובטח קיומה של חלופה נגישה הולמת הפתוחה לכלל התלמידים, שישתתפו בה תלמידים עם מוגבלות ותלמידים ללא מוגבלות.

הסתייעות בחיית שירות

12א. (א) בעלות על מוסד חינוך תאפשר לתלמיד עם מוגבלות להסתייע בחיית שירות במוסד החינוך ובפעילות חינוכית.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) רשאי מנהל מוסד החינוך לקבוע כי למוסד החינוך, או למקומות מסוימים במוסד החינוך, לא תותר כניסת חיית השירות, באופן קבוע או בהתקיים תנאים מסוימים, אם יש בכניסתה כדי להוות סכנה בריאותית או לפגוע בתנאי התברואה החיוניים.

(ג) נאסרה או נמנעה כניסת חיית שירות למוסד חינוך או למקומות מסוימים במוסד החינוך, כאמור בתקנת משנה (ב), לא תישא הבעלות על מוסד חינוך באחריות לטיפול בחיית השירות בזמן שהייתו של תלמיד עם מוגבלות בתחומי מוסד החינוך; נאסרה או נמנעה כניסת חיית השירות למוסד החינוך, יספק מוסד החינוך מקום לשהיית חיית השרות באותו זמן, וכן יספק לתלמיד עם המוגבלות התאמת נגישות חלופית.

(ד) מוסד החינוך לא יהיה אחראי לדאוג לרווחתה של חיית השירות בזמן שהותה במוסד החינוך.

התאמת הנגישות תותאם לצרכיו של התלמיד או ההורה עם המגבלות

13. התאמות הנגישות יקבעו באופן מותאם לתלמיד או להורה עם מוגבלות ובמקרה הצורך ניתן לסטות מן התקן הישראלי בעניין כדי להביא לתוצאה מתאימה יותר לצרכיו של התלמיד או של ההורה עם המוגבלות.

14. התאמות נגישות לתלמיד או הורה עם מוגבלות (18.7.17)

(א) סוגי העזרים והיקפם יינתנו לתלמיד לפי הצרכים, ובהתחשב בגילו של התלמיד.

(ב) התאמות נגישות לתלמיד או הורה עם מוגבלות בשמיעה או בראייה יינתנו, ככלל, מתוך רשימת התאמות הנגישות המפורטות בתוספת הרביעית והחמישית, הנגשת מוסד חינוך לתלמיד עם מוגבלות שמיעה תהיה לפי הוראות ת"י 2004 חלק 1 אקוסטיקה במבנים שאינם למגורים. במרחבי למידה במבני קבע, קריטריונים דרישות תוכן וקווים מנחים. במבנה שבו מותקנת מערכת הגברה יבוצע קודם להתקנתה טיפול בהדהוד לפי הוראות הת"י האמור.

(ג) התאמות נגישות לתלמיד או הורה עם מוגבלות שאינה מוגבלות שמיעה או ראייה יינתנו, ככלל, מתוך התאמות הנגישות המפורטות בתוספת השישית;
(ד) בנוסף לאמור בתקנות אלו זכאי תלמיד או הורה עם מוגבלות, להתאמות נגישות נוספות, בין היתר בהתחשב בתקן הישראלי, בהנחיות הטכניות ובחוק חינוך מיוחד, במטרה לאפשר לו נגישות למוסד החינוך ולשירות הניתן בו.

נגישות לתלמיד או הורה עם מוגבלות בשמיעה או בראייה

14. (א) תלמיד או הורה עם מוגבלות בשמיעה או בראייה זכאי לבקש התאמות נגישות, בהתחשב ברשימת התאמות הנגישות המפורטות בתוספת הרביעית והחמישית;
 (ב) סוגי העזרים והיקפם יינתנו לתלמיד לפי חומרת הלקות, רמת התפקוד, ובהתחשב בגילו.

(ג) הנגשת מוסד חינוך לתלמיד עם לקות שמיעה תהיה לפי הוראות ת"י 2004 חלק 1

אקוסטיקה במבנים שאינם למגורים. במרחבי למידה במבני קבע, קריטריונים דרישות תוכן וקווים מנחים.

(ד) מערכות הגברה כיתתיות יותקנו רק לאחר טיפול בהדוּד.

התאמות נגישות לתלמיד עם מוגבלות אחרת

15. התאמות נגישות, מתוך הרשימה המפורטת בתוספת השישית, לתלמיד עם מוגבלות אחרת, יינתנו לתלמיד אשר ימצא זכאי להן.

התאמות נגישות נוספות

16. (א) בנוסף להתאמות לפי תקנות 9 עד 16, זכאי תלמיד או הורה עם מוגבלות, להתאמות נגישות נוספות מעבר לנקובות בתקנות אלה, בהתחשב בתקן הישראלי, בהנחיות הטכניות ובחוק חינוך מיוחד, במטרה לאפשר לו נגישות סבירה למוסד החינוך ולשירות הניתן בו.

החלת הוראות תקנות השירות לשם ישומן של תקנות אלה

14א. בטפסים ובמסמכים לפי הוראות תקנות אלה יבוצעו התאמות נגישות בהתאם לתקנה 29(ד) לתקנות השירות. לשם ישומן של הוראות תקנות אלה, יחולו הוראות תקנות השירות, כגון הנגשת המידע לפי תקנה 29 לתקנות האמורות (אני חייב לכתוב שהנוסח רחב מאוד ויכול להתפרש גם כחל לכל מיני עניינים שלא רצינו להכנס אליהם, כמו ההדרכות)

איסור כפל תקציב או כפל התאמה

17. ניתנה לתלמיד או להורה התאמה בפועל מכוח חוק חינוך מיוחד או מכל מקור אחר, לא תינתן התאמה מכוח תקנות אלה, ובכל מקרה לא יינתנו לאדם פפל התאמה זהה או כפל תקציב

בשל אותה התאמה זהה – אולם לא יראו כפל התאמה, הנגשה של מספר מוסדות חינוך בהם לומד התלמיד, אם התלמיד לומד בשני מוסדות חינוך או יותר במקביל ובלבד שניתן אישור של מפקח משרד החינוך ללימודים במוסד חינוך נוסף.

סודיות

18 מי שהגיע לידי מידע על אדם לפי תקנות אלה, ישמרנו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לשם ביצוע הוראות תקנות אלה או לפי צו של בית משפט.

סמכות למתן הקלות

19. הממונה רשאי להחליט, לאחר שהתייעץ עם מורשה נגישות מבנים ותשתיות, על הקלות מהוראות תקנות 8 עד 10, כדלקמן:

(1) במוסד חינוך שבו קיים פיר מעלית שאינו מאפשר התקנת מעלית לפי תקנה 9, אולם מאפשר התקנת מעלית מטיפוס 1 בהתאם להוראות ת"י 2481-16¹⁶, חלק 70 – מעליות¹⁷ יראו במעלית מטיפוס 1 כאמור, מעלית העומדת בדרישות תקנות אלה.

(2) במוסד חינוך שבו מותקן תא שירותים מונגש שאינו תואם את הדרישות בתקנה 10 ומורשה נגישות אישר כי תא השירותים מתאים לצרכיו של התלמיד או ההורה עם המוגבלות עבורו נדרשת ההנגשה, יראו תא שירותים כאמור כאילו הוא עומד בדרישות תקנות אלה.

(3) במוסד חינוך שבו קיימת דרך נגישה לפי תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות למקום ציבורי שהוא בניין קיים), התשע"ב-2011¹⁸, יראו בה דרך נגישה לעניין קיום הוראות תקנות אלה. הנוסח ב-18.7.17 היה חסר ומחקנו אותו; צריך לחזור לוועדה עם הנוסח המלא של הפסקה

תחילה

20. תחילתן של תקנות אלה – 30 ימים מיום פרסומן.

¹⁶ ג"פ התשס"ד, עמ' 3757

¹⁷ ג"פ התשס"ד, עמ' 3757

¹⁸ ק"ת התשע"ב עמ' 320.

תקנה 4(א)

טופס בקשה לפי תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות

פרטנית לתלמיד ולהורה), התשע"ד – 2013

חלק א': כללי: (בדיון 18.7.17 הוחלט להוסיף לטופס הזה את פירוט סוגי ההתאמות המפורטות

בתוספות שבהמשך)

שם התלמיד: _____

תאריך לידה: _____

מספר תעודת זהות: _____

שם האב: _____

מספר תעודת זהות של האב: _____

שם האם: _____

מספר תעודת זהות של האם: _____

כתובת: _____

מספרי טלפון, רגיל ונייד, להתקשרות עם הגורם המגיש את הבקשה: (הורה/ רושם אם אינו

הורה): _____

מספר פקסימילה של מגיש הבקשה: _____

כתובת דואר אלקטרוני של מגיש הבקשה: _____

אני מבקש הנגשה פרטנית לתלמיד/ לאביו של התלמיד/ לאימו של התלמיד (מחק את המיותר),

אשר לו מגבלות בתחומים הבאים הנוגעות לתפקודו במוסד החינוך (יש לפרט את אופי המגבלות

בכל תחום, והשלכותיהן על התפקוד במוסד החינוך):

אני מצרף בזה מסמכים רפואיים ואחרים המעידים על אופי המגבלות של מי שמתבקשת עבורו ההנגשה, הנוגעות לתפקודו במוסד החינוך - פרט בתמצית את תוכנם של המסמכים המצורפים* :

המבקש רשאי לציין בתמצית את סוג ההתאמות המבוקשות :

פרט אם התלמיד/ ההורה המבקש את ההנגשה מקבל התאמה בפועל או סיוע כספי לשם ביצוע התאמה מגורם אחר – יש לפרט את מהות הסיוע והיקפו, ולציין מיהו הגורם המסייע (משרד הבריאות, משרד הרווחה, משרד הכלכלה, משרד החינוך- דרך מערך החינוך המיוחד, תמיכה מסל שילוב או בדרך אחרת, הרשות המקומית, הביטוח הלאומי, עמותה פרטית או כל גוף אחר); אם כן- יש לצרף מסמכים המעידים על מהות הסיוע והיקפו :

הערות נוספות, לשיקול דעתו של הגורם המבקש :

תאריך

*הבהרה – אם אין די במסמכים המצורפים לצורך קבלת ההחלטה, יחזיר המנהל את הבקשה לרושם לצורך השלמת מסמכים לפי תקנה 4(ג) לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה), התשע"ד – 2013, תוך פירוט המסמכים הנדרשים והגורמים מהם יש לקבל מסמכים אלה (ראה תוספת שנייה; צריך לתקן בהתאם לשינוי בתקנות שיעוד לא נדונו ורלוונטיות 18.7.17); כן יודיע המנהל לרושם על האפשרות כי הרושם יסכים לכך שהמנהל יאסוף את המסמכים האמורים מהגורמים שיפרט בהודעתו.

חלק ב': פרטים למילוי בידי מנהל מוסד שהתלמיד לומד בו או עתיד ללמוד בו:

1. שם מוסד החינוך.

2. סמל מוסד.

3. שם מלא של המפקח.

4. שם מלא של מנהל מוסד.

5. מען מלא של מוסד החינוך.

6. סוג המסגרת: רשמי/ מוכר שאינו רשמי/ פטור/ חינוך רגיל/ חינוך רגיל עם תמיכה מסל שילוב/ חינוך מיוחד כוללני/ חינוך מיוחד - כיתה מקדמת בתוך מוסד חינוך רגיל (הקף את התשובות הנכונות מבין האפשרויות).

7. גיל המסגרת: גן - ילדים טרום חובה/ גן חובה / בית - ספר יסודי/ חטיבת ביניים / חטיבה עליונה (הקף את התשובה הנכונה מבין האפשרויות).

8. מספרי טלפון במוסד החינוך ומספרי טלפון נוספים להתקשרות ישירה עם המנהל והמפקח:

9. מספר פקסימילה במוסד החינוך:

10. כתובת דואר אלקטרוני במוסד החינוך:

11. התלמיד לומד/ ילמד בדרגת הכיתה _____ בשנת הלימודים _____

12. פרט האם זו כיתה מקדמת בתוך מוסד חינוך רגיל, כיתה מיוחדת בתוך מוסד חינוך מיוחד כוללני, או כיתה רגילה בתוך מוסד חינוך רגיל - בצירוף סל שילוב או ללא שילוב

13. האם התלמיד מקבל סיוע באמצעות מערכת החינוך? אם כן - פרט סוגי הסיוע ובאיזה היקף:

14. האם התלמיד מקבל עזרים או שירותים לפי חוק חינוך מיוחד? אם כן - פרט סוג והיקף הסיוע הניתן, וצרך החלטות עדכניות של ועדות לפי חוק חינוך מיוחד הנוגעות לעניין (שילוב, השמה, ערר), במקרה של תלמיד משולב - צרך עותק מהתכנית החינוכית היחידנית שערך לו הצוות הבין-מקצועי בבית הספר, אם התלמיד לומד בחינוך המיוחד - צרך עותק מתכנית הלימודים האישית, פרט בתמצית מהות והיקף של הסיוע, לרבות: עזרים, סייעת, טיפולים פרא-רפואיים, טיפול רגשי, שיעורי עזר, או אחר.

14. האם למיטב ידיעתך התלמיד מקבל התאמה בפועל או סיוע כספי לביצוע התאמה דרך גורם אחר? אם כן- פרט מהות הסיוע, היקפו, והגורם המסייע; צרף אסמכתאות אם יש בידך ופרט אותן:

15. חוות דעת כללית על בקשת ההנגשה והערות של מוסד החינוך שבו עתיד התלמיד ללמוד:

אני מצהיר/ה כי הפרטים המפורטים בחלק זה נכונים:

תאריך

חלק ג': עמדת המפקח של משרד החינוך על מוסד החינוך באשר לבקשה לקבלת התאמות נגישות של התלמיד או ההורה:

תאריך

חלק ו' - פרטי מורשה הנגישות והערותיו :

(מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה או מורשה נגישות השירות או שניהם - לפי העניין) :

שם מורשה הנגישות _____
מספר תעודת זהות _____
מספר רשיון _____
כתובת _____
טלפונים להתקשרות : בית, עבודה, נייד : _____
מספר פקסימילה _____
כתובת דואר אלקטרוני _____
הגורם המעסיק או המשלם בעד חוות הדעת : _____

עמדת המורשה ביחס להנגשה הנדרשת :

מצורפת תכנית נגישות מומלצת כמסמך מצורף.

תאריך

**חלק ז' - אם התלמיד לקוי שמיעה - עמדת קלינאי תקשורת, אם קלינאי התקשורת אינו עובד
משרד החינוך או מרכז טיפולי, גם עמדת המרכז הטיפולי ; אם התלמיד לקוי ראייה - עמדת
מומחה ללקות ראייה במתי"א המתמחה בלקויות ראייה בקרב תלמידים במערכת החינוך :**

שם בעל המקצוע _____
תיאור תפקיד/ עיסוק _____
מספר תעודת זהות _____
כתובת: _____
מספרי טלפון להתקשרות: רגיל, נייד: _____

מספר פקסימילה _____
כתובת דואר אלקטרוני _____
הגורם המעסיק או המשלם בעד חוות הדעת _____
עמדה באשר להנגשה הנדרשת: _____

תאריך

תוספת שנייה

(תקנה 4(ג))

**טופס הודעה על הצורך בהשלמת מידע ועל האפשרות להסכים לאיסוף המידע בידי המנהל
חלק א' למילוי בידי המנהל**

לכבוד

א.ג.נ,

לאחר בחינת בקשתכם להנגשה פרטנית מיום _____, מצאתי כי אין די במסמכים אשר
צורפו לבקשה לצורך קבלת החלטה; לצורך השלמת הטיפול בבקשה נדרשת העברתם לידינו

של המסמכים מהגורמים המפורטים בטור א' בטבלה שלהלן הכוללים את המידע המפורט
 בטור ב' שלצדם*
 *) על המנהל לסמן את הגורמים המתאימים מתוך הרשימה שלהלן, ולציין ליד כל גורם איזה
 מידע נדרש ממנו)

טור ב' המידע הדרוש	טור א' הגורם
	(1) ועדת האבחון של השרות למוגבלות שכלית התפתחותית במשרד הרווחה;
	(2) ועדת האבחון של השירות לעיוור במשרד הכלכלה;
	(3) קופת חולים;
	(4) פסיכולוג;
	(5) העובד הרפואי: _____;
	(6) שם המוסד הרפואי והגורם הנוגע לעניין במוסד הרפואי _____;
	(7) מאבחן דיסקטי;
	(8) מכון להתפתחות הילד;
	(9) קלינאי תקשורת;
	(10) הביטוח הלאומי;
	(11) מוסדות של משרד הרווחה בהם התחנך התלמיד בעבר: _____
	(12) מוסדות חינוך בהם למד התלמיד בעבר: _____
	(13) אחר: _____

הבהרה

לשם המשך הטיפול בבקשתכם נדרשת קבלת המסמכים שלעיל.

~~יובהר, כי באפשרותכם לאסוף מסמכים אלה מהגורמים שסומנו לעיל באופן עצמאי, ולהעבירם לידי מנהל מחלקת החינוך ברשות המקומית; אם ברצונכם כי מנהל מחלקת החינוך ברשות המקומית יפנה בשמכם לגורמים שסומנו לעיל ויקבל מהם את המסמכים הנדרשים ישירות, באפשרותכם לחתום על טופס ההסכמה שבחלק ב' להלן ולהחזירו לידי המנהל.~~

חלק ב' – למילוי בידי ההורה או הרושם שאינו הורה

~~על ההורה או הרושם למלא חלק זה ולהחזירו לידי המנהל, רק אם ברצונו שהמנהל יפנה בשמו לגורמים שסומנו לעיל ויקבל מהם ישירות את המידע שפורט לעיל.~~

~~יובהר, כי בכפוף להסכמת ההורה או הרושם, יפעל המנהל לקבלת המסמכים כאמור; במסמכים אלה ייעשה שימוש לצורך בירור הבקשה להנגשה פרטנית בלבד, ולא ייעשה בהם כל שימוש אחר.~~

1. שם מלא (פרטי ומשפחה) של מי שמבוקשת עבורו הנגשה:

2. מספר תעודת זהות של מי שמבוקשת עבורו הנגשה:

3. זהות הגורם המבקש את הבקשה (אנא פרט האם אתה הורה המבקש עבור ילדו, הורה המבקש עבור עצמו, או אפוטרופוס המבקש עבור ילדו):

4. אם צוין בחלק א' לעיל כי נדרשת השלמת מסמכים ממוסדות חינוך מחוץ לרשות המקומית שבהם למד התלמיד בעבר, נא לרשום את שמות מוסדות החינוך שבהם למד, לרבות מען ומספרי טלפון של מוסדות אלה –

5. שמות, מען וטלפונים של גורמי מקצוע שהיה להם קשר עם המבקש, ואשר סומנו בחלק א' לעיל כגורמים שקבלת מסמכים מהם נחוצה –

אני מסכים ומאשר למנהל מחלקת החינוך ברשות המקומית _____ לבקש בשמי מסמכים מקצועיים הכוללים את המידע שפורט לעיל מהגורמים שפורטו לעיל ובתנאי שבמסמכים אלה ייעשה שימוש לצורך בירור הבקשה להגשה פרטנית בלבד, ולא ייעשה בהם כל שימוש אחר.

ולראייה באתי על החתום:

תאריך

תוספת שלישית (בדיון 31.10.17 ישראל אבן זהב הציע להפנות באופן גורף להתאמות שנקבעו בת.י 1918 חלק 5 [חלק חדש בקשר למקומות לאכסון]; אילן שי הסכים – ממתנינים לתשובה מהנציבות)

(תקנה 11-12)

- (1) בחדר שינה בפנימייה צריך להיות שטח לסובב כיסא גלגלים לפי הוראות סעיף 2.7.4 בת"י 1918 חלק 1 ומתאפשר לאדם עם מוגבלות המתנייע בכיסא גלגלים, להגיע למרכיבים השימושיים ביחידה המיוחדת גם כאשר בחדר יש רהיטים והכל לפי ההוראות של תקנה 80 לתקנות נגישות השירות על מעברים וסידור הרהיטים ביחידת אכסון ;
- (2) בכל אגף דלת ביחידה המיוחדת קיים אמצעי עזר לסגירה לפי הוראות סעיף 2.3.7.2 בת"י 1918 חלק 3.1 ;
- (3) הגובה של המיטה יהיה כמפורט בת"י 1918 חלק 3.2 בסעיף 2.4.2(ד) לבקשת התלמיד ניתן להתקין מיטה גבוהה יותר, בגובה המתאים לצרכיו של התלמיד עם המוגבלות ;

- (4) אם יש ארון בחדר השינה יהיה לידו טווח הגעה לפי ת"י 1918 חלק 1 בסעיף הדן בטווח הגעה בעבור אדם המתנייע בכיסא גלגלים (2.6.3.1), כך שיתאפשר לאדם להכניס ולהוציא פריטים מהארון, לרבות תליית פריטים בו; דלתות הארון יהיו דלתות הניתנות לפתיחה אגף על אגף;
- (5) ברהיטים ובמיתקנים ביחידה המיוחדת ייעשו התאמות נגישות לפי הוראות ת"י 1918 חלק 1, בסעיף הדן במידות אנוש (2.6); לבקשת אדם עם מוגבלות יסופק לו שלט עם ניגוד מישושי להפעלת המזגן;
- (6) אם מערכת הנעילה בחדר השינה היא מסוג כרטיס אלקטרוני יקבע סימון הניתן למישוש על גבי הכרטיס לכיוון הכנסת הכרטיס לחריץ;
- (7) לבקשת תלמיד עם מוגבלות יסופק לו שלט לתלייה מחוץ לדלת חדר השינה לפיו תלמיד בחדר זקוק לסיוע בפינוי בחירום;
- (8) אם יש בחדר כורסאות או כיסאות, יהיה אחד מהם לפחות מושב מותאם;
- (9) בפנימייה יותקן תא שירותים נגיש לפי הוראות ת"י 1918, חלק 3.1, ולפי התכנית;

- (10) בפנימייה תותקן מקלחת נגישה בהתאם להוראות תקן ישראלי 1918 בחלק 3.2
- (א) במקלחת יש מושב ופני המושב נמצאים בגובה המתאים לצרכי התלמיד, 45 ס"מ עד 50 ס"מ או נמוך יותר מפני הרצפה;
- (ב) בקיר המקלחת בסמוך לברזי ההפעלה שלה, נמצא מאחז יד קבוע לפי טור ג שלצד פרט 2(22) בתוספת הראשונה של תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות למקום ציבורי שהוא בניין קיים), התשע"ב – 2011¹⁹, והמוט האופקי בגובה המתאים לצרכי התלמיד - בין 70 ס"מ לבין 90 ס"מ או נמוך יותר מעל פני הרצפה;
- (ג) במקלחת יש משטף ידני באמצעות צינור גמיש שאורכו אינו קצר מ-120 ס"מ; אם קיים בנוסף משטף עליון – יש בורר, המהווה חלק בלתי נפרד מברז המקלחת, שמאפשר בחירת יציאת המים מן המשטף העליון או מן המשטף הידני; את ברז המקלחת והבורר ניתן להפעיל בישיבה על המושב במקלחת; ברז המקלחת והבורר אינם נמצאים על הקיר שמאחורי המושב בפרט משנה (א);
- (ד) אם קיימת אמבטיה –

יחולו הוראות אלה בנוסף לאמור בתקן הישראלי המפורט לעיל:

- (1) בקיר הצמוד לאורך האמבטיה, נמצא מוט אלכסוני באורך של 110 ס"מ לפחות; קצהו התחתון נמצא בגובה 5 ס"מ מעל דופן האמבטיה,

¹⁹ ק"ת התשע"ב ע"מ 320.

וקצהו העליון נמצא בראש האמבטיה, בגובה המתאים לצרכי התלמיד- בין 65 ס"מ ל- 75 ס"מ מהרצפה או נמוך יותר; מיקום המוט האלכסוני יהיה כך שיאפשר למשתמש להיתמך בהם ולייצב את עצמו בעת כניסה לאמבטיה, שהייה בה ויציאה ממנה;

(2) ברז האמבטיה נמצא לאורך הדופן הארוכה של האמבטיה בגובה המתאים לצרכי התלמיד ושאינו עולה על 80 ס"מ מפני הרצפה; הברז הוא מסוג ברז עירוב בעל ידית מנוף ונוסף על כך נמצא מקלח יד עם צינור גמיש; נקודת תלייה אחת לפחות של מקלח היד היא בגובה שאינו עולה על 80 ס"מ מפני הרצפה; הברז ומקלח היד נמצאים בהישג ידו של התלמיד היושב על קרקעית האמבטיה;

(ה) המתלים, אם קיימים, הם בניגוד חזותי לסביבתם;

(11) גובהו העליון של הכיור בתא שירותים נגיש או במקלחת נגישה יהיה בהתאם להוראות תקן ישראלי 1918 חלק 3.1 בכפוף לחריגים הבאים. מתאים לצרכי התלמיד - בין 80 ס"מ ל- 90 ס"מ מן הרצפה, או נמוך יותר, ומתחתיו שמור חלל חופשי עד לגובה 68 ס"מ לפחות; ברז הכיור מורכב לכיור עצמו או למשטח אופקי הצמוד לו; נוסף על כך מתקיימות הוראות סעיף 2.11.7.2 (א) ו- (ב) בת"י 1918 חלק 3.1 ובמקום "75 ס"מ" בסעיף 2.11.7.2 (א) של ת"י 1918 יבוא "70 ס"מ";

(12) במקלחת נגישה בפנימייה נמצאת מראה לפי הוראות סעיף 2.11.9 (ד) בת"י 1918 חלק 3.1;

(13) אבזרי העזר, כגון מתלי מגבות ובגדים, מחזיקי נייר, מייבשי שיער וכיוצא באלה, נמצאים בטווחי הגעה משותפים לפי הוראות סעיף 2.6.4 בת"י 1918 חלק 1;

(14) בחדר האוכל תבוצע לתלמיד הנגשה של אחד השולחנות של שולחן לפי תנאי ת"י 1918 חלק 1 לעניין שטח חופשי לכיסא גלגלים (2.6.1) חללים חופשיים לברכיים וכפות רגליים (2.6.2) וטווח הגעה לחזית (2.6.3.1);

(15) אם ההסעדה בחדר האוכל היא בשיטת השירות העצמי – שבה הסועד נוטל את המזון אל צלחתו בעצמו – יוודא הבעלים כי כל סוגי המזון המוצעים לציבור יהיו בטווח הגעה של אדם עם מוגבלות המתנייע בכיסא גלגלים, לפי הוראות ת"י 1918 חלק 1 בסעיפים הדנים בטווח הגעה (2.6.3.1 עד 2.6.4);

(16) שרותי הסעדה יונגשו לתלמידים עיוורים ולקויי ראייה מוגבלות ראייה באמצעות שילוט מונגש של סוגי המזון המוצעים לתלמידים, עובד הפנימייה יסייע לתלמיד עיוור ולקוי ראייה עם מוגבלות כאמור בזיהוי המזון ונשיאתו, יסייע באיתור מקום ישיבה פנוי ויתאר בקול את כלי האוכל והאבזרים על שולחן האוכל;

- (17) הנגשה של שדות ומטעים של הפנימייה תהיה בדרך של הכשרת שביל כורכר מפולס ומהודק הנושק לקצה המטע או השדה לפי העניין ומחבר חלק של המטע או השדה עד לדרך נגישה.
- (18) הנגשה של חדר כושר תהיה בהתאם להוראה בתקנה 85 של תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), תשע"ג – 2013,
- (19) הנגשה של בריכה תהיה בהתאם להוראה של תקנה 85 של תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), תשע"ג – 2013 וכן הוראות סעיף 21 של תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר תנאים ואגרות), תש"ל – 1970.
- (20) הנגשת שלטים למיתקנים ואביזרים הנמצאים בחדר השינה באמצעות מישוש וניגוד חזותי;
- (21) הנגשה של חניות או תחנות הורדה אם הם מצויים בתוך שטח הפנימיה;
- (22) אם מוצבות בפנימייה מכונות למתן שירות אוטומטי או מיתקנים להספקת מים חמים או קרים לשתייה – אך למעט מיתקנים שנועדו לשתייה מהברז במישרין – יוודא הבעלים כי מציב המכונות האוטומטיות הציב מכונות כאמור העומדות בדרישות ת"י 1918 חלק 4 סעיף 2.11;
- (23) אם יש בחדרי הפנימיה טלפונים הנגשה באמצעות לחצנים בצבעים נוגדים עם סימון ניתן למישוש;
- (24) יחידת עזר לשמיעה הכוללת, מערכת עזר לשמיעה אישית אלחוטית של טלוויזיה ורדיו הכוללת מקלטים אישיים מסוג אוזניות ומקלטים אישיים מסוג לולאת השראה צווארית, וסת עוצמה אישי ביחידת המקלט;
- (25) מערכת התראה ניידת מודולרית אלחוטית למקורות קול המפעילה, בלא שיהוי, אמצעי התראה על פעילות מקור קול שהוא אחד מאלה: צלצול טלפון, גלאי עשן או מערכת התראה מרכזית של הפנימיה, צלצול או דפיקה בדלת או שעון מעורר;
- המערכת תאפשר למשתמש לבחור בין חלופות ההתראה הבאות: הבזק אור, רטט, אות שמע מוגבר ולפי נהלי הפנימיה על אופן השימוש בהתראות במועדים וזמנים שונים במשך היום ובמהלך השבוע; המערכת תסמן איזה מבין מקורות הקול הוא המופעל.
- (26) מפה בדפוס נגיש אשר יצוינו בה המבנים, המיתקנים והדרכים של הפנימיה ושל בית הספר הצמוד לפנימייה;
- (27) שילוט בפנימייה יהיה בהתאם לתקנה 16 לתקנות השירות, בשינויים המחוייבים;
- (28) תינתן הדרכה לתלמידים עם מוגבלות באשר להתמצאות בשטחי המקום ודרכי המילוט; כמו כן עזרה בהדרכת דרך הפעלת מכשירים ומיתקנים שונים בפנימייה.

הוחלט ב-18.7.17 שככל שיש פונקציות זהות בבתי ספר שאין בהם פנימיה (כמו בריכות) – הן יונגשו לפי ההוראה המתאימה בפנימיה

תוספת רביעית

התאמות הנגישות האפשריות על פי תקנות אלה להנגשה פרטנית במוסד החינוכי לתלמיד עם מוגבלות

- (1) הנגשה של חניה או תחנות הורדה אם הם מצויות בתוך שטח בית הספר;
- (2) דרך נגישה משער בית הספר ובכל שבילי בית הספר תעמוד בדרישות ת"י 1918 בחלקים הנוגעים לעניין; הדרכים המיועדות לשימוש הציבור ובכלל זה מדרגות ובתי אחיזה יעמדו בהוראות הת"י האמור; (הצעה של ראובן ברוך לפשט את העניין ונדרשת בדיקה של משרד החינוך: דרך נגישה תעמוד בדרישות ת"י 1918 חלק 1, 2 ו-3.1 תוביל מהכניסה למבנה בית הספר ולחצרותיו ותהיה בניגוד חזותי לסביבתה)
- (3) סימון בצבעים מנוגדים של מסלולי הליכה, מדרגות, בתי אחיזה, ברזיות, מכשולים, כניסות, שולי רצפת החצר ומיתקני שעשועים בחצר יסומנו בניגוד חזותי ומישושי לפי הוראות ת"י 1918 בחלקים הנוגעים לעניין; (הצעה של ראובן ברוך לפשוט את הנוסח ונדרשת בדיקה של משרד החינוך: הדרכים במוסד חינוך המיועדות לשימוש הציבור יעמדו בהוראות ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.9, הדרכים וגבולות המרחבים יסומנו בניגוד חזותי ומישושי לפי ת"י 1918 חלק 6)
- (4) מדרגות נגישות ללקויי ראייה בהתאם להוראות בת"י 1918 חלק 2 וחלק 3.1;
- (5) שילוט – עם גובה מותאם, גופן מותאם, ניגוד צבעים, מידע בסמלים ומיקום מותאם לפי תקן ישראלי ת"י 1918 חלק 4;
- (6) כיסוי, עטיפה והסרה של מכשולים מסוכנים בהתאם לתקן ישראלי ת"י 1918 באותם מקרים שבהם לא ניתן להסיר אותם;
- (7) הצללה בכניסות או במבואות של בית הספר ובאמצעות וילון בכיתה; אם אין מרחבים מוצלים בחצר, הצללת חלק של החצר בגודל של כ- 20 מ"ר; (משרד החינוך צריך לדון על האחוזים בבתי ספר ובגני ילדים); נוסח חלופי א': הצללה של 20% משטח החצר ולא פחות מ-15%, וכן מתקני משחקים ככל שישנם; נוסח חלופי ב': הצללה של 15% משטח החצר ובנוסף 20 מ"ר, וכן מתקני משחקים ככל שישנם (לבדיקת משרד החינוך)
- (8) סימון חזותי של קירות ודלתות שקופים לפי תקן ישראלי 1918 חלק 4;
- (9) בתא שירותים אחד לפחות במוסד החינוך יהיה ניגוד חזותי בין המשתנות ביחס לקיר בהתאם לחלק 6 של ת"י 1918;
- (10) דלתות הכיתות והחדרים במוסד החינוך יצבעו בצבע בניגוד חזותי לסביבה; ידית הדלת תהיה בצבע שהוא בניגוד חזותי לכנף הדלת;
- (11) אמצעי הפעלה, ובכלל זה מתגי הפעלה של תאורה, יהיו בניגוד חזותי לקיר וללא פינות חדות;

(12) תאורה – התאמה באמצעות מיסוך של תאורה טבעית, התאמת תאורה כללית כך שניתן יהיה לעמעם אותה במרחבי הלימוד והספקת מנורת זרוע עם כובע אישית לתלמיד;

(13) התאמת לוחות הקיר באמצעים סביבתיים למניעת סינוור והושבת התלמיד במקום המיטבי למניעת סינוור מהלוח; יישמר ניגוד חזותי גבוה בין אמצעי הכתיבה על הלוח לבין הלוח; הנמכת לוח עבור תלמיד המתנייד באמצעות כיסא גלגלים;

(14) שקעי חשמל מרובים מהרגיל בכיתת האם ובחדרי ספח וחדרי טיפולים – לשימוש בטכנולוגיה מותאמת לתלמיד עם מוגבלות; יש למקם את השקעים כך שלא יצרו מפגע ומכשול במקומות שבהם הותקנו;

(15) הנגשה באמצעות ברייל או אמצעי מתאים אחר על מגירה או תא של תלמיד בהתאם לת"י 1918 חלק 4;

(16) כתוביות ברייל או אמצעי מתאים אחר, בהתאם לת"י 1918 חלק 4 על קירות הכיתה לשיתוף תלמיד עם מוגבלות בתכני הלימוד;

(17) הנגשת כיתה במוסד חינוך לתלמיד עם מוגבלות תהיה לפי הוראות ת"י 2004 חלק 1 אקוסטיקה במבנים שאינם למגורים: במרחבי למידה במבני קבע, קריטריונים דרישות תוכן וקווים מנחים. תאורה חזקה – אשר תאיר את הלוח ואת פני המורה או מתורגמן אך לא תסנוור; התאמה אקוסטית של כיתה באותם מקרים שבהם אין די בהושבת התלמיד במיקום מתאים; ההתאמה תבוצע באמצעות בחירת מיקום שקט לכיתה, ווילונות, כיסוי רגלי רהיטים בגומי, רצפה רכה ובמקרים חריגים, איטום פרצות, זיגוג כפול בחלונות, דלת כבדה עם פסי אטימה, והתאמה באמצעות הזזת מזגן ושימוש ברכיבים בולעי קול;

(18) התאמה אקוסטית של כיתה באותם מקרים שבהם אין די בהושבת התלמיד במיקום מתאים באמצעות ווילונות, כיסוי רגלי רהיטים בגומי ובמקרים חריגים, התאמה באמצעות הזזת מזגן ושימוש ברכיבים בולעי קול;

(19) ארון אישי עם מנעול, הניתן לתפעול על ידי התלמיד, לשם אחסון ציוד טכנולוגי להנגשה ומערכות הגברה. הארון יכלול שקעים לצורך טעינת ציוד אלקטרוני וחשמלי;

(20) שולחן מותאם עבור תלמיד עם מוגבלות בהתאם להמלצת הצוות המקצועי של משרד החינוך;

(21) כסא מותאם עבור תלמיד עם מוגבלות בהתאם להמלצת הצוות המקצועי של משרד החינוך;

(22) אמצעי מעבר מסוג מנוף למתקשים בניידות במעבר לאסלה ובחזרה. זאת בהתאם להמלצת הצוות המקצועי של משרד החינוך;

(23) ביצוע מטלות במקום נפרד (פינות עבודה יחידניות), תוך הימנעות, עד כמה שאפשר, מרעש סביבתי והפרעה; וכן חדר לעבודה פרטנית עם תלמיד;

(24) אם יש בבית הספר שרותי הסעדה, שרותי הסעדה יונגשו לתלמידים עם מוגבלות באמצעות שילוט מונגש של סוגי המזון המוצעים לתלמידים, עובד בית הספר יסייע

- לתלמיד כאמור בזיהוי המזון ונשיאתו, באיתור מקום ישיבה פנוי ויתאר עבורו בקול את כלי האוכל והאבזרים על שולחן האוכל; לתלמיד עם מוגבלות תבוצע בין היתר הנגשה של אחד השולחנות לפי תנאי ת"י 1918 חלק 1 לעניין שטח חופשי לכיסא גלגלים (2.6.1) חללים חופשיים לברכיים וכפות רגליים (2.6.2) וטווח הגעה לחזית (2.6.3.1);
- (25) אם יש בבית הספר שרותי הסעדה וההסעדה בחדר האוכל היא בשיטת השירות העצמי – שבה הסועד נוטל את המזון אל צלחתו בעצמו – יודא הבעלים כי כל סוגי המזון המוצעים לציבור יהיו בטווח הגעה של אדם עם מוגבלות ובין היתר לפי הוראות ת"י 1918 חלק 1 בסעיפים הדנים בטווח הגעה (2.6.3.1 עד 2.6.4);
- (26) הקצאת חדר לצורך אכילה בפרטיות.
- (27) אם מוצבות בבית הספר מכוונות למתן שירות אוטומטי או מיתקנים להספקת מים חמים או קרים לשתייה – אך למעט מיתקנים שנועדו לשתייה מהברז במישרין – יודא הבעלים כי מציב המכוונות האוטומטיות הציב מכוונות כאמור העומדות בדרישות ת"י 1918 חלק 4 סעיף 2.11;
- (28) אם פועל בבית הספר לוח הודעות אלקטרוני, שרות הודעות במייל ושרות הודעות במסרונים לרט"ן יודא הבעלים כי שרות ההודעות נגיש לתלמיד או הורה עם מוגבלות; אם נעשה שימוש בשילוט אלקטרוני או במסמך מידע המתחלף לאחר זמן, המידע הניתן בשלט יתחלף תוך פרק זמן סביר לקריאה נוחה; נעשה שימוש באותיות זזות, מהירותן לא תעלה על 1 מטר ב- 5 שניות;
- (29) בבית ספר שבו יש מערכת כריזה – המידע הנמסר במערכת הכריזה יהיה נגיש לתלמידים עם מוגבלויות; המידע יימסר בדיבור איטי וברור ובשפה פשוטה עד כמה שניתן.
- (30) התאמת תכנית הלמידה לתלמיד על פי שיקול דעתו של הצוות המקצועי בהתחשב במוגבלות וברמת התפקוד של התלמיד ובצרכיו, באמצעות התאמות בדרכי הוראה ללא פגיעה במהות הנלמדת על פי תכנית הלימודים הנלמדת בכיתה. שינויים בתכני הוראה כגון: קביעת סדרי עדיפויות, צמצום או הרחבה של החומר הנלמד והחלפת חומרי לימוד, תוך התנסות בלמידה מבלי לפגוע ביכולתו של התלמיד להתקדם ולתפקד באופן עצמאי עד כמה שניתן.
- (31) דרכי הוראה מותאמות – שימוש באסטרטגיות הוראה מותאמות לצורך הקניית הידע והמיומנויות הנדרשות.
- (32) התאמת חומרי לימוד, תוך שימוש בשפה המובנת לתלמיד, בהתאם למוגבלות ולרמת התפקוד שלו. שימוש באמצעים כגון: שכתוב, הכנת תקצירים, שימוש בסמלים, פורמט אודיו ופורמט מקוון, והכל בהתאם לצורכי התלמיד; (פישוט לשוני)
- (33) התאמת דרכי ההבחנות לתלמיד על בסיס המלצות של הצוות המקצועי, בהתחשב במוגבלות וברמת התפקוד של התלמיד ובצרכיו, מבלי לפגוע במהות הנבדקת ובהתאם להנחיות משרד החינוך.
- (34) עזרי לימוד חזותיים - ובכלל זה שכפול דפים בהיקף מספיק לתלמיד עם מוגבלות כדי להנגיש לו את הלמידה באמצעים חזותיים;
- (35) מתן אפשרות להגיש עבודות ושיעורי בית באמצעות האינטרנט;
- (36) כתוביות תקשורת תומכת חלופית (להלן-תת"ח) על מגרות ותאים של תלמידים;
- (37) תת"ח – כולל התאמה של חומרי למידה ושימוש בסימון תת"ח;
- (38) כתוביות תת"ח על קירות הכיתה לשיתוף תלמיד בתכני הלימוד;
- (39) התאמת טכנולוגיות מסיעות לתלמיד שיקבעו על ידי מומחי התחום של משרד החינוך בהתאם למוגבלותו, רמת התפקוד וצרכי ההנגשה של התלמיד. ובהתייחס לטכנולוגיות המשתנות בעולם. לדוגמה: טאבלט, מחשב נייד, טמ"ס, צג ברייל, עכברים ומקלדות מותאמים.
- (40) מעמד ספרים;
- (41) זכוכית מגדלת;

- (42) תוכנת ברייל;
- (43) התקן נייד להשמעת קובצי קול..;
- (44) מדפסת ברייל למוסד לחינוך מיוחד שבו לומדים יותר מ- 5 תלמידים עם מוגבלות המשתמשים בברייל;
- (45) אמצעי עזר להמחשה;
- (46) מחשבון ותרגומון מדברים;
- (47) פעמון עם נורה מהבהבת – לתלמידים עם מוגבלות;
- (48) מערכת הגברה אישית, כיתתית, או ניידת, מסוג שאישר משרד החינוך;
- (49) במסגרת הנגשת כיתה יש להעדיף אם אפשר את מיקום הכיתה עבור התלמיד עם מוגבלות במיקום שקט עד כמה שאפשר;
- (50) סיוע ותמיכה בשימוש בעזרים הטכנולוגיים הניתנים לתלמיד עם מוגבלות;
- (51) הדרכה לנותני שירות לפי פרק לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013; **(לבדיקה נוספת)**
- (52) הדרכה הניתנת לתלמידים בכתב או בעל פה תינתן לתלמיד עם מוגבלות בצורה מותאמת;
- (53) דרכים חלופיות לביצוע אסיפת הורים עם הורה עם מוגבלות **כגון** שיחה אודיו ויזואלית באמצעות מחשב ורשת האינטרנט;
- (54) זימון לאספות הורים באופן הנגיש להורה עם מוגבלות;
- (55) יצירת טפסים מותאמים לתלמידים עם מוגבלות והורים עם מוגבלות;
- (56) התאמות של מידע הנמסר להורים שהם עם מוגבלויות, לפי פרק ח' לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות לשירות), התשע"ג – 2013;
- (57) תקנון בית ספר מונגש לתלמידים ולהורים עם מוגבלויות;
- (58) אתר האינטרנט הבית ספרי ואתר האינטרנט הכיתתי יונגשו בהתאם **לת"י 5568** **קווים מנחים לנגישות תכנים באינטרנט**;

תוספת רביעית

(תקנות 12(ה), 15(א))

התאמות נגישות אפשריות לפי תקנות אלה להנגשת מוסד חינוך לתלמיד עם לקויות ראייה או עיוורון - לפי החלטת הממונה על הנגישות במשרד: הוחלט למחוק את ההבחנות – אילן ביקש לחזור ולקיים דיון במשרד

^ד (59)(1)

רד נגישה משער בית הספר ובכל שבילי בית הספר, (הצעה של ראובן ברוך לפשט את העניין ונדרשת בדיקה של משרד החינוך. דרך נגישה תעמוד בדרישות ת"י-1918 בחלקים הנוגעים לעניין חלק 1, 2 ו-3.1 תוביל מהכניסה למבנה בית הספר ולחצרותיו ותהיה בניגוד חזותי לסביבתה)

^ס (60)(2)

ימון בצבעים מנוגדים של מסלולי הליכה, מדרגות, בתי אחיזה, ברזיות, מכשולים, כניסות, שולי רצפת החצר ומיתקני שעשועים בחצר, (הצעה של ראובן ברוך לפשט את הנוסח ונדרשת בדיקה של משרד החינוך. הדרכים **המרחבים** במוסד חינוך

- המיועדות לשימוש הציבור יעמדו בהוראות ת"י 1918 חלק 1 וחלק 6 סעיף 2.9;
הדרכים וגבולות המרחבים יסומנו בניגוד חזותי ומישושי לפי ת"י 1918 חלק 6
- מ (61)(3)
 דרגות נגישות ללקויי ראייה בהתאם להוראות בת"י 1918 חלק 2 וחלק 3.1;
- ש (62)(4)
 ילוט עם גובה מותאם, גופן מותאם, ניגוד צבעים ומיקום מותאם לפי תקן ישראלי ת"י 1918 חלק 4;
- ה (63)(5)
 צללה בכניסות או במבואות של בית הספר ובאמצעות וילון כניסה; אם אין מרחבים מוצלים בחצר, הצללת חלק של החצר בגודל של כ-20 מ"ר; (משרד החינוך צריך לדון על האחוזים בבתי ספר ובגני ילדים)
- כ (64)(6)
 יסוי ועטיפה של מכשולים מסוכנים בהתאם לתקן ישראלי ת"י 1918 באותם מקרים שבהם לא ניתן להסיר אותם;
- ה (65)(7)
 סרת מכשולים, במידת האפשר, במבנה בית הספר וחצרותיו שתחתיתם היא בטווח של 40 עד 200 ס"מ מעל הרצפה;
- ס (66)(8)
 נימון חזותי של קירות ודלתות שקופים לפי תקן ישראלי 1918 חלק 4;
- ע (67)(9)
 טיפת מכשולים וסימונם תבצע באופן שבמכשול נמוך כל החלק העליון עד גובה של 55 ס"מ מעל הרצפה יהיה מסומן בצבע בניגוד חזותי לסביבה, במכשול נמוך החלק האמצעי בטווח גובה של 80 עד 150 ס"מ מהרצפה יהיה מסומן בניגוד חזותי לסביבה;
- ב (68)(10)
 תא שירותים אחד לפחות במוסד החינוך יהיה ניגוד חזותי בין המשתנות ביחס לקיר בהתאם לחלק 6 של ת"י 1918;
- ד (69)(11)
 לתות הכיתות והחדרים במוסד החינוך יצבעו בצבע בניגוד חזותי לסביבה;
 ידית הדלת תהיה בצבע שהוא בניגוד חזותי לכנף הדלת;
- מ (70)(12)
תגי אמצעי הפעלה, ובכלל זה מתגי הפעלה של תאורה, יהיו בניגוד חזותי לקיר וללא פינות חדות;
- ת (71)(13)
 אורה התאמה באמצעות מיסוך של תאורה טבעית, התאמת תאורה כללית כך שניתן יהיה לעמעם אותה במרחבי הלימוד והספקת מנורת זרוע עם כובע אישית לתלמיד;
- ה (72)(14)
 תאמת לוחות הקיר באמצעים סביבתיים למניעת סינוור והושבת התלמיד במקום המיטבי למניעת סינוור מהלוח; יישמר ניגוד חזותי גבוה בין אמצעי הכתיבה על הלוח לבין הלוח;

- ש (73)(15)
 קעי חשמל מרובים מהרגיל בכיתה האם ובחדרי ספח וחדרי טיפולים לשימוש בטכנולוגיה מותאמת לילד כבד ראייה לתלמיד עם מוגבלות, יש למקם את השקעים כך שלא יצרו מפגע ומכשול במקומות שבהם הותקנו;
- ה (74)(16)
 נגשה באמצעות ברייל או אמצעי מתאים אחר על מגירה או תא של תלמיד בהתאם לת"י 1918 חלק 4;
- ב (75)(17)
 תוביות ברייל או אמצעי מתאים אחר, בהתאם לת"י 1918 חלק 4 על קירות הכיתה לשיתוף תלמיד עם לקות ראייה מוגבלות בתכני הלימוד;
- ה (76)(18)
 תאמה אקוסטית של כיתה באותם מקרים שבהם אין די בהושבת התלמיד במיקום מתאים באמצעות ווילונות, כיסוי רגלי רהיטים בגומי ובמקרים חריגים, התאמה באמצעות הזזת מזגן ושימוש ברכיבים בולעי קול;
- א (77)(19)
 רון אישי לאחסון ציוד טכנולוגי להנגשה עם שקעים בתוך הארון לצורך טעינת ציוד אלקטרוני וחשמלי;
- ש (78)(20)
 ולחן שבו ניתן להתאים את גובהו לכתיבה בידי לקויי ראייה לתלמיד עם מוגבלות, במקרים שבהם סופק שולחן מותאם ללקויי ראייה באמור יש לספק כסא המתאים לשימוש בשולחן ניסח חלופי מוצע שמוסכם על משרד החינוך: שולחן הכתיבה והכסא יותאמו לצרכיו של התלמיד – גובהם והמרחק ביניהם;
- א (79)(21)
 ם יש בבית הספר שרותי הסעדה שרותי הסעדה יונגשו לתלמידים עיוורים ולקויי ראייה עם מוגבלות באמצעות שילוט מונגש של סוגי המזון המוצעים לתלמידים, עובד בית הספר יסייע לתלמיד עיוור ולקויי ראייה באמור בזיהוי המזון ונשיאתו, באיתור מקום ישיבה פנוי ויתאר עבורו בקול את כלי האוכל והאבזרים על שולחן האוכל;
- ע (80)(22)
 רכה טכנולוגית מותאמת לתלמיד עם מוגבלות, לרבות לקויי ראייה – מחשב נייד, מצלמה ללוח, תוכנת הגדלה או פלט קולי;
- ע (81)(23)
 רכה טכנולוגית מותאמת לתלמיד עם מוגבלות לרבות עיוורים – מחשב נייד, צג ברייל, תוכנת ניווט, פלט קולי, מדפסת ברייל, סורק;
- ט (82)(24)
 לוויזיה במעגל סגור, נייה או נייד;
- פ (83)(25)
 רט חלופי לפרטים (2422) עד (2624) – טאבלט;
- מ (84)(26)
 עמוד ספרים;

- ז (85)(27)
כוכית מגדלת;
- ח (86)(28)
וכנת ברייל;
- ט (87)(29)
התקן נייד להשמעת קובצי קול;
- מ (88)(30)
דפסת ברייל למוסד לחינוך מיוחד שבו לומדים יותר מ- 10 תלמידים עיוורים או לקויי ראייה הלומדים עם מוגבלות המשתמשים בברייל;
- א (89)(31)
מצעי עזר להמחשה;
- ב (90)(32)
חשבון ותרגומון מדברים;
- א (91)(33)
ס מוצבות בבית הספר מכונות למתן שירות אוטומטי או מיתקנים להספקת מים חמים או קרים לשתייה אך למעט מיתקנים שנועדו לשתייה מהברז במישרין יוודא הבעלים כי מציב המכונות האוטומטיות הציב מכונות כאמור העומדות בדרישות ת"י 1918 חלק 4 סעיף 2.11;
- א (92)(34)
ס פועל בבית הספר לוח הודעות אלקטרוני, שרות הודעות במייל ושרות הודעות במסרונים לרטי"ן יוודא הבעלים כי שרות ההודעות נגיש לתלמיד או הורה עם מוגבלות ראייה;
- א (93)(35)
תר האינטרנט הבית ספרי ואתר האינטרנט הכיתתי יותאמו להנגשה באמצעות תוכנות הנגשה של אתרי אינטרנט לעיוורים ולקויי ראייה, מוצע להוסיף ישמונים;
- ה (94)(36)
נגשת בחינות, ספרי לימוד וחומרי לימוד;
- מ (95)(37)
ורה ישמיע בקול את הנכתב על לוח הכיתה, כמו כן, יתאר המורה בקול, חפצים, שרטוטים או תמונות המוצגים לכיתה;
- (38) הנגשה של טיולים, טקסים ופעולות לימודים מחוץ לכותלי בית הספר;
- (39) ארגון פעילויות ואירועים חברתיים עם קבוצת השווים לאחר יום הלימודים.

תוספת חמישית

(תקנות 12(ה), 15(א))

התאמות נגישות אפשריות לפי תקנות אלה להנגשת מוסד חינוך לתלמיד עם

מוגבלות שמיעה – לפי החלטת הממונה על הנגישות במשרד

- (1) הנגשת כיתה במוסד חינוך לתלמיד עם מוגבלות לקות שמיעה תהיה לפי הוראות ת"י 2004 חלק 1 אקוסטיקה במבנים שאינם למגורים: במרחבי למידה במבני קבע; קריטריונים דרישות תוכן וקווים מנחים. תאורה חזקה – אשר תאיר את הלוח ואת פני המורה או מתורגמן אך לא תסנוור;
- (2) ארון אחסון למערכות הגברה עם שקעים חשמליים למטענים;
- (3) במסגרת הנגשת כיתה יש להעדיף אם אפשר את מיקום הכיתה עבור התלמיד עם מוגבלות בשמיעה במיקום שקט עד כמה שאפשר;
- (4) פעמון עם נורה מהבהבת – לתלמידים חרישים עם מוגבלות;
- (5) מערכת הגברה אישית, כיתתית, או ניידת, מסוג שאישר משרד החינוך, אין להתקין מערכות הגברה לפני הנגשת מבנה הכיתה כאמור בפרטים (1) עד (8);
- (6) מחשב אישי או מחשב לוח (טאבלט);
- (7) מחשב לכיתה במסגרת הנגשה של כיתת חינוך מיוחד לתלמידים עם מוגבלות שמיעה;
- נשאר פתוח
- (8) מקרן (ברקו) במסגרת הנגשה של כיתת חינוך מיוחד לתלמידים עם מוגבלות שמיעה;
- נשאר פתוח
- (9) לוח חכם במסגרת הנגשה של כיתת חינוך מיוחד לתלמידים עם מוגבלות שמיעה, פרט זה הוא חילופי לפרטים (157) ו-(168);
- (10) מדפסת צבעונית בכיתת חינוך מיוחד;
- (11) תוכנות מחשב להעשרת שפה ולפיתוח דיבור ולסיוע בלימוד מקצועות עתירי שפה;
- (12) תוכנות מחשב ללימוד מתמטיקה, מקצועות מדעים וגיאוגרפיה.
- (13) תוכנות ללמידה שמעתית ולשפת סימנים;
- (14) עזרי לימוד חזותיים – ובכלל זה שכפול דפים בהיקף מספיק לתלמיד עם מוגבלות בשמיעה כדי להנגיש לו את הלמידה באמצעים חזותיים;
- (15) הנגשת טיולים וסיורים באמצעות אמצעי עזר לשמיעה;
- (16) הנגשת דרכי ההבחנות של תלמידים עם מוגבלות שמיעה, על פי הנחיות הפיקוח על תלמידים עם לקות בשמיעה מוגבלות.
- (17)(16) – ליווי אישי/הנגשה אישית/מתאם שירות

תוספת שישית

(תקנות 12(ה) ו-16)

התאמות נגישות אפשריות לפי תקנות אלה להנגשת מוסד חינוך לתלמיד עם

מוגבלות אחרת

- (1) שילוט מותאם לבעלי מוגבלויות, תוך הוספת מידע בסמלים ואמצעים אחרים;
- (2) כיסוי מכשולים;
- (3) כתוביות תקשורת תומכת חלופית (להלן-תת"ח) על מגרות ותאים של תלמידים;
- (4) ביצוע מטלות במקום נפרד (פינות עבודה יחידניות), תוך הימנעות, עד כמה שאפשר, מרעש סביבתי והפרעה, וכך חדר לעבודה פרטנית עם תלמיד;
- (5) התאמה אקוסטית של כיתה באותם מקרים שבהם אין די בהושבת התלמיד במיקום מתאים, ההתאמה תבוצע באמצעות בחירת מיקום שקט לכיתה, ווילונות, כיסוי רגלי רהיטים בגומי, רצפה רכה ובמקרים חריגים, איטום פרצות, זיגוג כפול בחלונות, דלת כבדה עם פסי אטימה, והתאמה באמצעות הזזת מזגן ושימוש ברכיבים בולעי קול;
- (6) התאמות תאורה למניעת סנוור וריצוד;
- (7) סימון בצבעים נוגדים;
- (8) הנגשה של חניה או תחנות הורדה אם הם מצויות בתוך שטח בית הספר;
- (9) אם יש בבית הספר שרותי הסעדה בחדר האוכל תבוצע הנגשה של אחד השולחנות לפי תנאי ת"י 1918 חלק 1 לעניין שטח חופשי לכיסא גלגלים (2.6.1) חללים חופשיים לברכיים וכפות רגליים (2.6.2) וטווח הגעה לחזית (2.6.3.1) **מותאם לצרכי התלמיד**;
- (10) אם יש בבית הספר שרותי הסעדה וההסעדה בחדר האוכל היא בשיטת השירות העצמי – שבה הסועד נוטל את המזון אל צלחתו בעצמו – יודא הבעלים כי כל סוגי המזון המוצעים לציבור יהיו בטווח הגעה של אדם עם מוגבלות המתנייע בכיסא גלגלים, לפי הוראות ת"י 1918 חלק 1 בסעיפים הדנים בטווח הגעה (2.6.3.1 עד 2.6.4);
- (11) הנמכת לוח עבור תלמיד המתנייד באמצעות כיסא גלגלים בהתאם לצורך**
- (12) שולחן וכסא מתאימים לתלמיד בהתאם לצורך**;
- (11)(13) מנוף להרמת אדם עם מוגבלות לשימוש בשירותים**;
- (12)(14) תת"ח כולל התאמה של חומרי למידה ושימוש בסימון תת"ח**;
- (13)(15) ארון אישי עם מנעול לאחסנת ציוד התת"ח (לשקול ציוד טכנולוגי וציוד יקר ערך או כבד שנמסר לתלמיד), הארון והמנעול ניתנים לתפעול עצמי בידי התלמיד**;
- (14) שולחן וכיסא המתאימים לצורך שימוש בציוד תת"ח**;
- (15)(16) שקעי חשמל נוספים בכיתה לצורך שימוש בציוד תת"ח**;
- (16)(17) ערכה טכנולוגית מותאמת לתלמיד המשתמש בתת"ח**;
- (17)(18) מחשב אשר מותקנת עליו תוכנה להפקת סמלים עבור משתמשי תת"ח**;
- (18)(19) טאבלט שישופק עם התוכנות המתאימות כפי שנקבעו על ידי מומחי התחום במתני"א**;
- (19)(20) אמצעים עבור המוסד להכנת לוחות תת"ח, מצלמה דיגיטלית, מכונת למינציה, מדפסת צבע**;
- (20)(21) כתוביות תת"ח על קירות הכיתה לשיתוף תלמיד בתכני הלימוד**;
- (21)(22) סמלול וקידוד צבעים**;
- (22) הדרכה לנותני שירות לפי פרק לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013**;

(23) התאמת חומרי לימוד, ובכלל זה ספרי לימוד, ניירות עבודה, חוברות עבודה, מבחנים ובחינות בגרות לרבות שיכתוב ושימוש בסמלים, פורמט אודיו, פישוט לשוני, הכנת תקצירים, והכל בהתאם לצורכי התלמיד; (האם חוזר על התוספת החמישית?)
(24) מתן אפשרות להגיש עבודות ושיעורי בית באמצעות האינטרנט;

(25) הנגשת בחינות על פי צרכיו של התלמיד, בין היתר מתוך האמצעים הבאים: הארכת זמן בבחינות, התעלמות משגיאות כתיב, שעתוק בחינות, דף נוסחאות מורחב או ארגון שונה של דף נוסחאות רגיל, הכתבת מבחן או הקראת שאלון הבחינה בידי קורא, ובאנגלית – השמעת שאלון הבחינה, שימוש במילון אלקטרוני באנגלית, הגדלת שאלון בחינה, נוכחות איש צוות מוכר לתלמיד בחדר הבחינה. (נושא התיווך בבחינה נותר פתוח ומשרד החינוך צריך לחזור עם תשובה)

____(26)(25)

(26)(27) בבחינות באנגלית בשפה לא רשמית – הקלטת התשובות של הנבחן, שאלון מותאם הנגזר משאלון הבחינה הרגיל, מבחן בעל פה, גמישות בשעת הבחינה, נוכחות אנושית במהלך בחינה לצורך תווך בזמן הבחינה, שאלון פתוח במקום רב ברירתו, (27)(28) התאמת התכנית החינוכית לתלמיד, כגון קביעת סדרי עדיפויות, דילול חומר, והחלפת חומרי לימוד;

(28)(29) סיוע ותמיכה בשימוש בעזרים הטכנולוגיים הניתנים לתלמיד עם מוגבלות;
(29)(30) הדרכה הניתנת לתלמידים בכתב או בעל פה תינתן לתלמיד עם מוגבלות בצורה מותאמת;

(30)(31) פיצול מטלות למטלות משנה, אשר תבוצענה באופן עוקב תוך הפסקה בין מטלה אחת לאחרת או במועדים נפרדים;

(31)(32) אם נעשה שימוש בשילוט אלקטרוני או במסמך מידע המתחלף לאחר זמן, המידע הניתן בשלט יתחלף תוך פרק זמן סביר לקריאה נוחה; נעשה שימוש באותיות זזות, מהירותן לא תעלה על 1 מטר ב- 5 שניות;

(32)(33) דרכים חלופיות לביצוע אסיפת הורים עם הורה עם מוגבלות למשל באמצעות שיחה אודיו ויזואלית באמצעות מחשב ורשת האינטרנט;

(33)(34) חומרי לימוד חוברות עבודה ודפי עבודה – פישוט לשוני של הכתוב על דפי עבודה והדפסתם בדפוס נגיש;

(34)(35) יצירת טפסים מותאמים לתלמידים עם מוגבלות והורים עם מוגבלות;

(35)(36) התאמות של מידע הנמסר לתלמידים שהם בעלי מוגבלויות;

(36)(37) התאמות של מידע הנמסר להורים שהם בעלי מוגבלויות, לפי פרק ח' לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות לשירות), התשע"ג – 2013; לשקול להוריד

(37)(38) זימון לאספות הורים באופן הנגיש להורה עם מוגבלות;

(38)(39) תקנון בית ספר מונגש לבעלי מוגבלויות לאנשים עם מוגבלות;

(39)(40) הקצאת חדר לצורך אכילה בפרטיות;

(40)(41) בחירת מקום הישיבה של התלמיד בכיתה תוך התחשבות במוגבלותו;

(41)(42) בבית ספר שבו יש מערכת כריזה – המידע הנמסר במערכת הכריזה והשימוש בה יהיה נגיש לבעלי מוגבלויות לאנשים עם מוגבלות, המידע יימסר בדיבור איטי וברור ובשפה פשוטה עד כמה שניתן.

____(43)

התשע"ה
(2015–2017)
חמ- 3-3646

נפתלי בנט
שר החינוך